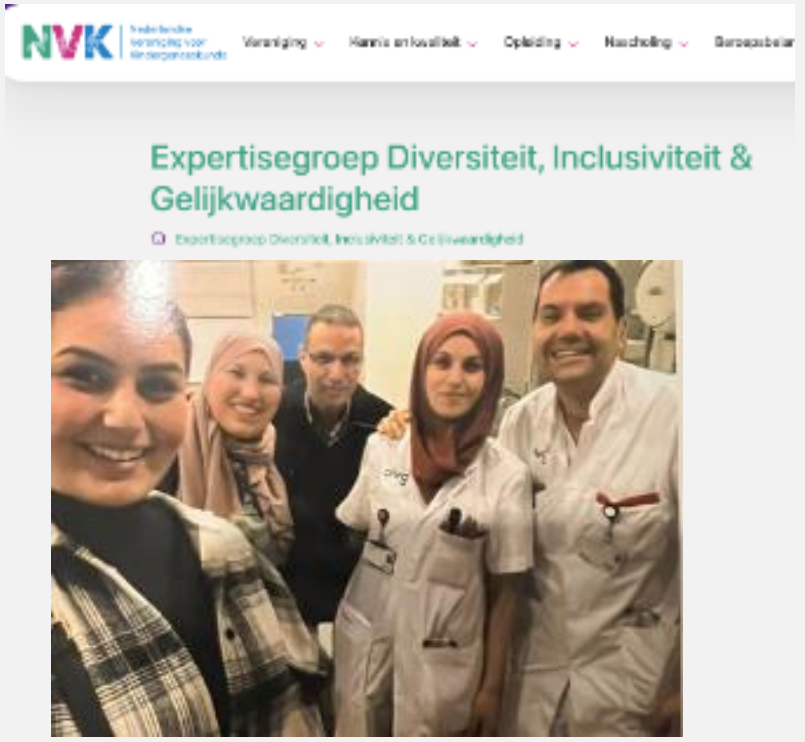
EERSTE HULP BIJ KINDERZIEKTES

Siham Bakhlakh

AIOS kindergeneeskunde

NVK
Vereniging
Opleiding
Nascholing
Expertisegroep Diversiteit, Inclusiviteit & Gelijkwaardigheid

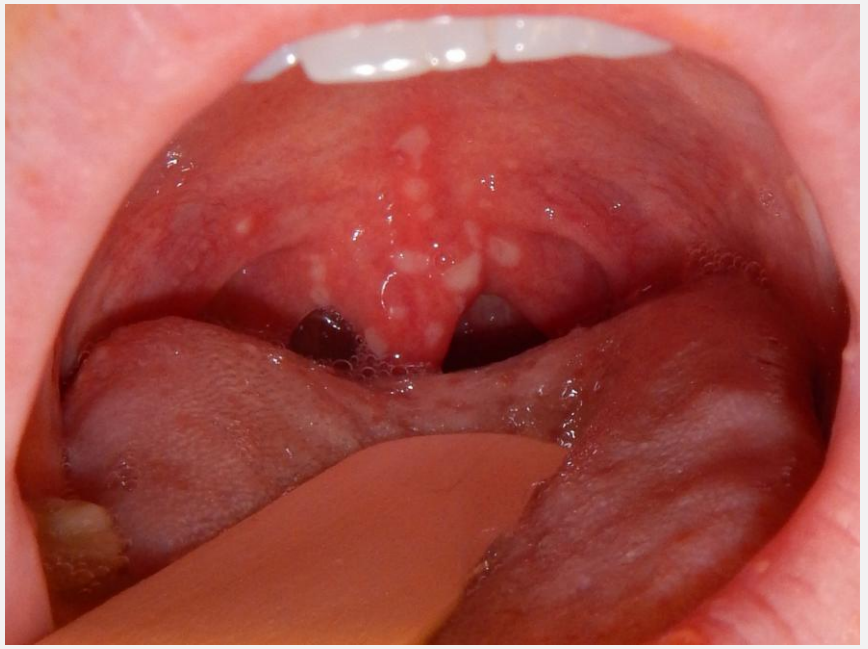
LEERDOELEN

- U krijgt inzicht in veelvoorkomende ziektebeelden binnen de kindergeneeskunde.
- U kan specifieke klinische kenmerken van kinderziekten herkennen.
- U kan de juiste eerste hulp bieden bij specifieke kinderziekten.

INHOUDSOPGAVE

- Kinderziektes
- Vaccinaties
- Ziektes die bij kinderen ernstig kunnen verlopen

MAZELEN

- Mazelenvirus
- Beloop ernstiger bij baby's, ouderen, zwangeren en mensen met verminderde afweer

MAZELEN BELOOP

- Koorts
- Verkouden en hoesten
- Ontstoken ogen
- Kleine witte vlekjes in de mond (koplikse vlekjes)
- Na 3-7 dagen vlekjes (start achter oren/haargrens)
- Duurt een paar dagen

ROODVONK

- Veroorzaakt door bacterie: streptococcus pyogenes
- Bacterie in keel en neus
- Meestal kinderen tussen 3 en 6 jaar oud
- Gaat vanzelf over

ROODVONK BELOOP

- Hoge koorts, braken, hoofdpijn en keelpijn
- Felrode vlekjes
- Rood kippenvel
- Frambozen- of aardbeientong
- Na paar dagen vervellen van de huid
- Duurt meestal 7-10 dagen
- Tijd tussen besmet en ziek: 10 dagen tot 3 weken

RODE HOND

- Rubellavrius
- In zwangerschap: aangeboren afwijkingen (aan ogen en oren), miskraam

RODE HOND BELOOP

- Verkoudheid en koorts
- Rode vlekjes: gezicht, romp en armen en benen
- Opgezette lymfeklieren nek
- Duurt een paar dagen
- Kan zeer mild verlopen

VIJFDE ZIEKTE

- Parvo B19 virus
- Niet erg ziek
- Vooral kinderen tussen 4-10 jaar
- Bij volwassenen vaak gewrichtsklachten
- Zwangeren goed monitoren

VIJFDE ZIEKTE BELOOP

- Kleine rode vlekjes in het gezicht
- Slapped cheeks
- Soms koorts
- Daarna vlekjes over het lichaam
- Soms jeuken de vlekjes
- Duurt 5-10 dagen

ZESDE ZIEKTE

- Humaan herpesvirus 6 en 7
- Vooral kinderen tussen 6 maanden en 3 jaar

ZESDE ZIEKTE BELOOP

- Hoge koorts
- De koorts zakt vrij plotseling
- Rode vlekjes en bultjes in het gezicht en op de romp
- Kan zich uitbreiden naar de armen en nek
- Vlekjes jeuken niet, verdwijnen na 1-2 dagen

WATERPOKKEN

- Varicella zoster virus
- Virus in keel en neus en in vocht in blaasjes
- Zeer besmettelijk!
- Meeste hebben het als kind gehad
- Kan ernstig verlopen bij zwangeren, baby's en verminderde afweer
- Tegenwoordig vaccinatie, niet vast in programma

WATERPOKKEN BELOOP

- Koorts, niet lekker
- Na 1-2 dagen rode bultjes
- Blaasjes, jeuken erg
- Over het hele lichaam inclusief haar
- Duurt ongeveer 10 dagen
- Tijden tussen besmet en ziek: 10 dagen tot 3 weken

HAND VOET MOND ZIEKTE

- Coxsackie- of enterovirus type 71
- Besmettelijk door vocht in blaasjes, hoesten en via ontlasting
- Vooral jonge kinderen tot 10 jaar

HAND VOET MOND ZIEKTE BELOOP

- Lichte koorts, misselijkheid, buikpijn, braken en keelpijn
- Kleine blaasjes in de mond, pijnlijk
- Kort daarna plekjes in en rond de mond
- En kleine blaasjes op de handpalmen en voetzolen
- Duur 5 tot 10 dagen
- Tijd tussen besmetting en ziek: 5 tot 14 dagen

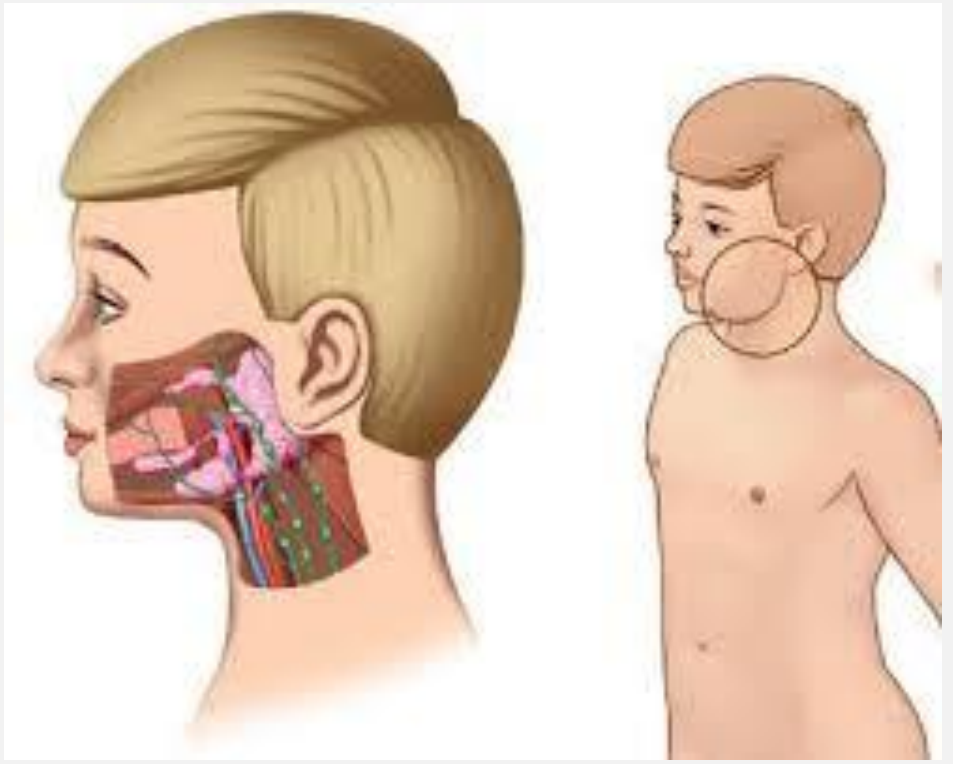
KRENTENBAARD

- Veroorzaakt door een bacterie
- Bacterie zit in keel en neus
- Vooral jonge kinderen 2-12 jaar
- De kans is groter op kapotte huid
- Behandeling fusidinezuur zalf, bij ernstige gevallen antibiotica tabletten of via infuus

KRENTENBAARD BELOOP

- Rode vlekken of bultjes vooral bij de neus en de mond
- De bultjes worden blaasjes met vocht erin
- Als de blaasjes open gaan, worden het natte plekjes met gele korstjes
- Duur1-3 weken
- Tijd tussen besmetting en ziek: 4 tot 14 dagen

BOF

- Veroorzaakt door bofvirus
- Ontsteking van speekselklier
- Geen behandeling

BOF BELOOP

- Koorts
- Pijnlijke, dikke wang
- Soms oorpijn
- Duurt ongeveer 1 week
- Tijd tussen besmetting en ziek: 12 tot 25 dagen

VACCINATIES

De geschiedenis van vaccinaties

Van een koe tot een wereldwijde bescherming

Vóór 1796

Eerste vormen van bescherming tegen pokken door variolatie.

1796

Edward Jenner ontwikkelt de eerste succesvolle vaccinatie tegen pokken.

19e eeuw

Verspreiding van vaccinatie over Europa.

1885

Louis Pasteur ontwikkelt een vaccin tegen hondsdolheid (rabiës).

1957

Start van het Rijksvaccinatie-programma in Nederland.

1974 – 2018

Het vaccinatieprogramma wordt uitgebreid met onder andere BMR, HPV en pneumokokkten.

Tegenwoordig

Vaccinaties beschermen kinderen tegen meerdere ernstige infectieziekten.

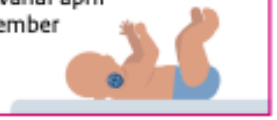
Dankzij vaccinaties zijn ziektes zoals pokken, difterie en polio tegenwoordig veel beter te voorkomen.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Welke vaccinaties krijgt mijn kind?

Prik tegen RS-virus

- **0-2 weken** voor baby's geboren vanaf oktober t/m maart
- **0-7 maanden** voor baby's geboren vanaf april t/m september

6-9 weken

- Rota
- (DKTP-Hib-HepB)*

3 maanden

- Rota
- DKTP-Hib-HepB
- Pneu

5 maanden

- DKTP-Hib-HepB
- Pneu

Betekenis afkortingen

RS	RS-virus
Rota	Rotavirus
D	Difterie
K	Kinkhoest
T	Tetanus
P	Polio
Hib	Haemophilus influenzae type b
HepB	Hepatitis B
Pneu	Pneumokokken
B	Bof
M	Mazelen
R	Rodehond
MenACWY	Meningokokken ACWY
HPV	Humaan Papillomavirus

Vragen? Stel ze op het consultatiebureau of kijk op rijksvaccinatieprogramma.nl

12 maanden

- DKTP-Hib-HepB
- Pneu

14 maanden

- BMR
- MenACWY

3 jaar

- BMR

5 jaar

- DKT

10 jaar

- HPV
- 2e vaccinatie half jaar later

14 jaar

- DTP
- MenACWY

* Alleen als de moeder tijdens de zwangerschap niet is gevaccineerd tegen kinkhoest (kinkhoestprik). En in bijzondere situaties. De jeugdarts bespreekt dit met je.

016300

KINKHOEST

- Veroorzaakt door Bordetella pertussis bacterie
- Erg gevaarlijk voor baby's

KINKHOEST BELOOP

- Koorts, verkoudheid, hoesten
- Na twee weken verergeren hoestbuien
- Blaffende hoest, met benauwdheid en braken
- Duurt een paar weken tot maanden

ASKSNIFF©
ACUTELY SICK KID SAFETY NETTING
INTERVENTIONS FOR FAMILIES
WellChild
the national charity for sick children
All videos provided by the ASK SNIFF team www.asksniff.org.uk & funded by WellChild charity

PSEUDOKROEP

- Door virus veroorzaakt
- Ontstoken keel
- Vooral <6 jaar
- Gaat vanzelf over, soms dexamethason nodig

PSEUDOKROEP BELOOP

- Koorts en verkouden
- Hoest en benauwdheid meestal in de avond of nacht
- Blafhoest/zeehondenhoest

WAT KUN JE DOEN?

- Rustig blijven
- Ademhaling beoordelen
- 112 bellen bij acute benauwdheid of geen vrije luchtweg

KOORTSSTUIP

- Kinderen van 6 maanden tot 5 jaar
- Met (snel stijgende) hoge koorts
- Schokken van armen en benen
- Kan tot 15 minuten duren
- Daarna suf
- Geen grotere kans op epilepsie

WAT KUN JE DOEN?

- Blijf rustig!
- Controleer of de luchtweg vrij is
- Op zij leggen
- Bel huisarts of 112
- Bij langer dan 5 minuten medicatie (rectaal of neusspray)

Typische of atypische koortsstuip

Kenmerk	Typische koortsstuip	Atypische koortsstuip
Duur koortsstuip	korter dan 15 minuten	langer dan 15 minuten
Plaats schokken of verstijven	beide kanten van het lichaam	een kant van het lichaam
Aantal koortsstuipen per ziekte periode	1	meer dan 1
Klachten na doormaken koortsstuip	geen	tijdelijke problemen met bewegen of praten
Leeftijd kind	Tussen 6 maanden en 5 jaar	Jonger dan 6 maanden of ouder dan 5 jaar

Kinderneurologie.eu

Medicijnen om de koortsstuip te laten stoppen

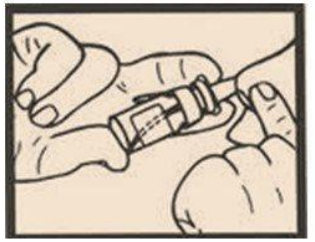
Diazepam rectiole

Midazolam neusspray

Kinderneurologie.eu

BRAKEN EN DIARREE

- Meestal bij buikgriep
- Veroorzaakt door vooral virussen, ook sommige bacteriën
- Risico is uitdroging
- Besmettelijk: dus goede hygiëne is belangrijk!

UITDROGING

Verschijnselen uitdroging

- Huilen zonder tranen
- Minder plasluiers
- Ingezonken fontanel
- Diepliggende ogen
- Dorst
- Suf

WAT TE DOEN?

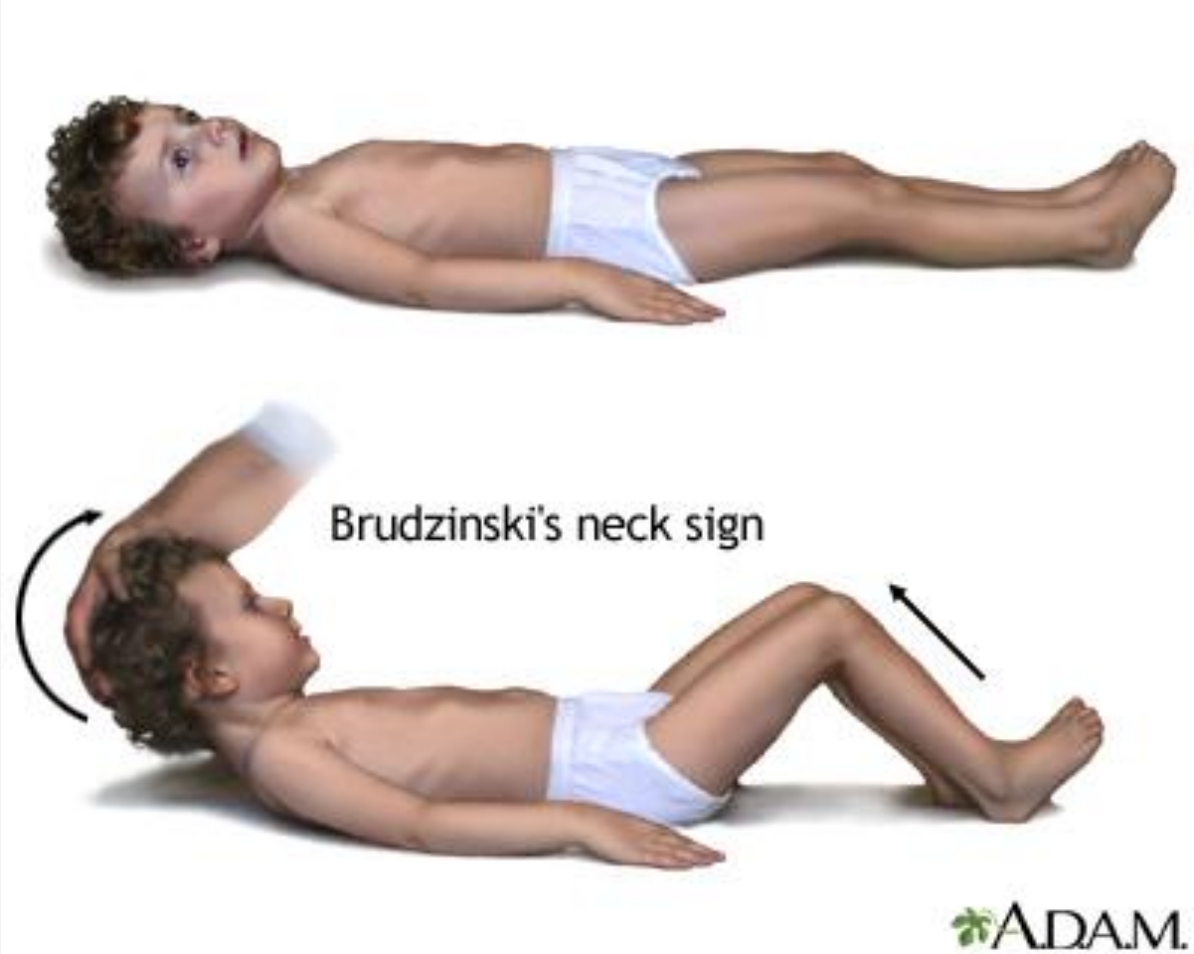
- Voldoende vochtinname, bijvoorbeeld ORS of appelsap

HERSENVLIESONTSTEKING

- Koorts en hoofdpijn
- ZIEK!
- Nekstijf
- Veroorzaakt door bacterie, virus of schimmel

Brudzinski's neck sign
A.D.A.M.

Kernig's sign
A.D.A.M.

GEVOLGEN

- Bloedvergiftiging
- Overlijden
- Snelle behandeling is noodzakelijk!

VRAGEN?